

ÅRSBERETNING 2015

for perioden 1. januar
til 31. desember 2015

Innhold

1. Generelle betraktninger	3
2. Aktuelle saker	4
2.1 Byggregler	4
2.2 Offentlige anskaffelser og lærlingeklausul	6
2.3 Seriøsitet	7
2.4 Boligtvistnemnda	8
2.5 Kompetanse	8
2.6 Lønns- og arbeidsvilkår	10
3. Aktiviteter	11
3.1 Strategiplan og gjennomføring gjennom handlingsplaner	11
3.2 Landsmøtet i Stjørdal	11
3.3 Formannskonferansen i Oslo	14
3.4 Lokalforeninger	16
3.5 Informasjon og markedsføring	17
3.6 Rådgivning	20
3.7 Byggmesterskolen	20
3.8 KS Online og Kalk Online	21
3.9 Standardisering	21
4. Organisasjonsmessig samarbeid	23
4.1 Byggenæringens Landsforening - BNL	23
4.2 NHO	23
5. Fusjon Norges Byggmesterforbunds Servicekontor og Norges Byggmesterforbund	23
6. Styrets arbeid	24
7. Selskaper	24
7.1 Byggforlaget AS	24
7.2 Byggmesterforsikring AS	24
8. Tillitsvalgte, og representasjon i råd, utvalg og komiteer	25
9. Medlemstall, omsetning og antall ansatte i medlemsbedriftene	27
10. Økonomi	29
11. Forbundets administrasjon	30

1. Generelle betraktninger

Året 2015 har vært preget av betydelige omveltninger i økonomien. Selv om det tidligere hadde kommet signaler på en avmatning i olje- og gassesektoren, ble særlig 2. halvår preget av en kraftig prisnedgang. Dette medførte en langt sterkere og raskere nedbygging av både industrien og underleverandørene til denne, enn det de fleste hadde sett på forhånd. Det er som følge av dette betydelige lokale endringer i arbeidsmarkedene, og ledigheten er sterkt økende i deler av landet.

Etter hvert som utviklingen fortsetter er det tydelige spor av nedgangen i oljesektoren over hele landet. Samtidig medfører en svekket kronekurs en styrking av norsk konkurranseevne i andre sektorer, og det er også en positiv utvikling i andre deler av næringslivet.

Oppsummert er det allikevel slik at Norge med en betydelig lavere aktivitet og svekket inntektsstrøm fra oljeindustrien, kombinert med en stadig mer utfordrende situasjon i internasjonal økonomi, går inn i en mer krevende periode. Dette utfordrer også byggenæringen.

Et annet trekk som preget utviklingen i 2015 var den sterkt økende asyltilstrømningen til Europa og Norge. Dette som følge av betydelig økende uro på den internasjonale arena. Utviklingen er krevende for myndighetene på mange områder, men også byggenæringen er utfordret av myndighetene i forhold til kapasitet for å kunne bebo asylsøkere, både i en mottaksperiode, men også for gjennomgangsboliger og permanente boliger for de som innvilges opphold. En annen utfordring knyttet til den betydelige asyltilstrømningen er risikoen for en økende arbeidslivskriminalitet med utnyttelse av asylsøkere, og at dette også kan ramme byggenæringen.

Aktiviteten i byggsektoren totalt holdt seg i 2015 på samme nivå som 2014, men preget av større forskjeller enn tidligere. Isolert for boligbyggingen ble 2015 et mer positivt år med en økning på 19 % fra 2014, opp til 30 000 enheter. I 2015 holdt allikevel aktiviteten i bygge- og anleggsnæringen seg oppe med tilnærmet uforandret totalt aktivitetsnivå samtidig som ledigheten økte med hele 15 %.

Det har på flere arenaer blitt videreført et arbeide med å få til raskere behandlingsprosesser i forbindelse med

arealplanlegging, reguleringsaker og for at byggesaksbehandling kan effektiviseres. Lykkes man med å få til endringer som reduserer tids- og kostnadsbruk, samtidig som de ulike parters interesser ivaretas, vil dette ha en betydelig samfunnsmessig gevinst og bidra til lavere kostnader i byggeprosjektene.

Videre har myndighetene på flere områder arbeidet for regelverksendringer med sikte på forenklinger i både byggesaksforskrift og teknisk forskrift. Deler av dette er vellykket, samtidig som noen av de regelverksendringer som er gjennomført kan synes å ha utilsiktede og negative virkninger på byggekvaliteten.

Fokuset på det betydelige omfanget av arbeidslivskriminalitet har fortsatt også i 2015. Den omfavner stadig flere sektorer, men det er åpenbart at byggenæringen med sin betydelige størrelse og struktur har særlige utfordringer. Regjeringen lanserte i januar 2015 en tiltaksplan i 22 punkter for å bekjempe utviklingen. Den fikk en meget positiv mottagelse, men etter hvert som tiden går uten effektive mottiltak som gir en oppfatning av endring i situasjonen øker utålmodigheten.

Utviklingen for medlemsbedriftene og bransjen for øvrig går i retning av at bedriftene blir større. Mange medlemsbedrifter har en positiv utvikling, mens et betydelig antall opplever situasjonen som svært krevende og særlig er dette gjeldende for de minste bedriftene.

Byggmesterforbundet har også i 2015 hatt et betydelig engasjement innenfor rekruttering av fremtidig arbeidskraft til tømmerfaget. Det har fra myndighetenes side vært lite konkrete tiltak for å gjøre de nødvendige forbedringer innenfor yrkesutdanningen. Forventningene til å følge opp stortingsmeldingen «På rett vei» vedtatt i 2013 er ikke innfridd, men regjeringen har iverksatt diverse utredninger på feltet uten at dette i seg selv peker i retning av snarlige endringer i riktig retning. Gjennom året har tunge aktører arbeidet for å øke fokuset på yrkesfag og særlig var NHOs kampanje synlig. Det antas at en rekke aktiviteter fra mange hold for å fremme yrkesfagene har medvirket til at nedgangen i søkning til yrkesfag stoppet opp, men det må i den sammenheng legges til at nivået er alt for lavt for å kunne tilfredsstille behovene for yrkesfagarbeidere

i fremtiden. Dette gjelder også for tømmerfaget.

Gjennom året har Byggmesterforbundet fokusert på ivaretagelse og utvikling av tømmerfaget og kompetanse i medlemsbedriftene, og vært betydelig aktiv med tilbud av

kurs og informasjon innenfor fagkompetanse og opplæring i regelverk. Representanter fra Byggmesterforbundet er også sterkt engasjert i ulike komiteer og utvalg både i regi av myndigheter, Standard Norge og på andre aktuelle arenaer.

2. Aktuelle saker

Byggmesterforbundet har arbeidet med et stort antall saker som berører tømmerfaget og bransjen.

I motsetning til tidligere år har ikke 2015 vært preget av den samme enighet mellom organisasjonene i byggenæringen som da næringen i felleskap, på oppdrag fra Kommunal- og moderniserings-departementet (KMD) i 2014, utarbeidet samlede forslag til myndighetene gjennom utarbeidelsen av rapporten «Enkelt å være seriøs».

Gjennom 2015 så Byggmesterforbundet det som helt nødvendig å utarbeide egne høringssvar i en rekke saker.

2.1 Byggeregler

Byggmesterforbundet har som en av sine viktigste oppgaver å oppdatere og informere medlemmene om aktuelle spørsmål gjeldende byggereglene. Dette gjøres gjennom informasjonsmaterieill, kurs, foredrag på medlemsmøter rundt om i landet, og direkte ovenfor enkeltmedlemmer.

2015 var preget av høy aktivitet og behandling av flere endringer av byggereglene. Myndighetenes bakgrunn for sine forslag er knyttet til oppfyllelse av krav fra ESA om å ta ut bestemmelsen om lokal forhåndsgodkjenning av foretak, skjerpede energikrav og et generelt ønske om forenklinger.

2.1.1 Endringer av godkjenningsordning for foretak

Allerede i 2009 varslet ESA den norske regjering om at plan- og bygningslovens krav om at foretakene måtte søke kommunen om godkjenning av ansvarsrett, var i strid med tjenestedirektivet. Både den forrige og nåværende regjering valgte å ta ESAs krav til etterretning. Våren 2014 varslet regjeringen at den kommunale godkjenningsordningen

skulle opphøre, samtidig som den ønsker å opprettholde ansvarssystemet med ansvarlige foretak. Dette ved at foretakene nå skal erklære at de påtar seg ansvar istedenfor søknad til kommunen om å bli godkjent for ansvarsrett. Byggmesterforbundet og andre organisasjoner i byggenæringen signaliserte at man ikke kunne leve med at nåværende godkjenningssystem ble erstattet med et annet uten at dette var tilstrekkelig robust for å sikre den nødvendige byggkvalitet og kompetanse hos prosjekterende og utførende. Som følge av dette og den betydelige utfordringen med arbeidslivskriminaliteten i næringen, fikk næringen i 2014 i oppdrag å fremkomme med forslag for å bedre situasjonen. Rapporten «Enkelt å være seriøs» ble overlevert Kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner i august 2014 og inneholdt både forslag til endringer i byggereglene og seriøsitetstiltak.

I november 2014 varslet Kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner at oppheving av lokal godkjenning av ansvarlige foretak i byggesaker først vil skje 1. januar 2016. Statsråden mente at krav om lokal godkjenning ikke kunne oppheves før man har på plass andre ordninger som

sikrer at seriøsitet i bransjen og kvalitet i bygg ivaretas. Dette var positive signaler for næringen og skapte håp om at myndighetene i løpet av 2015 ville komme tilbake med et regelverk innenfor de rammer som var signalisert fra regjeringens side.

Med henvisning til de forventninger som var skapt av myndighetene var skuffelsen stor når Kommunal- og moderniseringsdepartementet i forbindelse med sitt høringsbrev på rapporten «Enkelt å være seriøs», sendte ut sine første signaler på innretning av ny sentral godkjenningsordning. Byggmesterforbundet understreket i sitt hørings svar de negative konsekvensene i markedet 1. januar 2016 hvis departementets forslag ble gjort gjeldende.

Regjeringen fremmet 30. mai ovenfor Stortinget lovforslag til endringer av plan- og bygningsloven. Dette hadde ikke hensyntatt synspunkter fra Byggmesterforbundet og flere andre organisasjoner i høringsrunden. Som følge av dette oversendte Byggmesterforbundet et eget brev til Stortingets Kommunal- og forvaltningskomite. Hensikten med brevet var å gjøre Stortinget oppmerksom på de negative konsekvenser forslaget ville kunne medføre for byggenæringen, og at det ikke kunne oppfattes slik at hele byggenæringen var positive til endringene. Brevet fikk stor oppmerksomhet og ble delvis sitert fra Stortingets talerstol. Det medvirket til å påvirke arbeidet med komiteinnstillingen, men ikke i tilstrekkelig grad til å påvirke utfallet av Stortingets behandling.

I slutten av juni fremmet regjeringen forslag til endringer av byggesaksforskrift med virkning fra 1. januar 2016. Forslaget innebærer at lokal godkjenningsordning opphører og erstattes av erklært kompetanse, samtidig som frivillig sentral godkjenningsordning videreføres.

Byggmesterforbundet viste i sitt hørings svar på forskriftsforslagene at regjeringen ikke har levert tilstrekkelig på det den varslet 7. november 2014 når beslutningen om å fjerne bestemmelsen om lokal godkjenningsordning ble forskjøvet til 1/1-2016. Hovedfokuset i Byggmesterforbundets høringsbrev var at en frivillig sentral godkjenningsordning og erklært kompetanse, krever etablering av et tilstrekkelig byggetilsyn og kontrollapparat. Uten et 1. linje byggetilsyn med hovedvekt på fysisk kontroll på byggeplass, istedenfor utelukkende dokumentkontroll, vil ikke de foreslåtte ordningene ha legitimitet. Videre foreslo Byggmesterforbundet i sitt hørings svar at det må etableres en ordning med registreringsplikt på viktige og

kritiske arbeider (f.eks. klimaskall, våtrom, ildsteder) som ikke er søknadspliktige. Dette for å bedre byggekvaliteten og sikre kompetanse på utførelse av ombyggings- og rehabiliteringsarbeider i det store ROT-markedet.

Med det nye regelverket oppstod det også en betydelig uro da deler av dette i praksis viste seg å medføre at bedrifter med lang erfaring og kompetanse utestenges fra sine opparbeidede markedsområder. Særlig rammet dette håndverksbedrifter i flere bransjer. Svært mange opplevde at de mistet godkjenninger uten at dette er begrunnet i feil og mangler ved tiltakene, eller at de på annen måte har opptrådt i strid med byggereglene. Dette på tross av at myndighetene tidligere hadde signalisert at formålet med regelverksendringen ikke var å endre gjeldende kravsnivå.

Dette bidro til et opprør i deler av byggenæringen og det var derfor tilfredsstillende at departementet i februar 2016 endret regelverket slik at foretak frem til 1. juli 2018 kan få fornyet sentral godkjenning på grunnlag av kvalifikasjonskrav som gjaldt før 1. januar 2016. Byggmesterforbundet varslet omgående at dette på kort sikt er en akseptabel løsning, men at det samtidig er avgjørende å få avklart om politisk myndigheter også i fremtiden verdsetter erfaring, tilleggskompetanse og praksis utover formell utdanning. Videre om den vil praktisere bestemmelsen om studiepoeng på en slik måte at tilsvarende utdanning aksepteres. I den forbindelse er det behov for full gjennomgang av de faktiske konsekvenser gjeldende både regelverkets innhold, og hvordan det praktiseres.

2.1.2 Nye energikrav til bygg

Regjeringen sendte på høring våren 2015 forslag til skjerpede klimakrav til bygg. I sitt hørings svar fokuserte Byggmesterforbundet på at man måtte se hele bygningsmassen i sammenheng og at de fleste bygg som vil påvirke klimaet de kommende tiårene, allerede er bygd. Byggmesterforbundet etterlyste fokus på hele bygningsmassen og viste til at endringsforslagene omfatter 1 – 2 % av bygningsmassen årlig og de foreslåtte endringene gir for stor økonomisk belastning på nybygg som ikke står i forhold til den begrensede energigevinsten. Det ble derfor vist til at det store energisparepotensialet er gjennom tiltak i eksisterende bygningsmasse og at det trenges en politikk for å oppnå gevinster der hvor det er mest kost-/nytteverdi.

Videre omtalte Byggmesterforbundet bl.a. i sitt hørings svar:

- Undring til fokus på byggets driftsfase, da utslippet

Etter protester fra Byggmesterforbundet og andre i næringen ble laftede bygg unntatt fra de nye energikravene. Foto: Øivind Ørnevik

knyttet til produksjon for å bygge er omlag tilsvarende klimagassutslippet fra energibruken i hele byggets levetid. Energimålene må derfor gjelde for hele byggets livsløp (produksjon, materialvalg, transport og destruksjon).

- Viktigheten av å videreføre tiltaksmodellen slik at ansvarlig foretak selv kan velge preaksepterte ytelser og omfordele mellom disse.
- Advarte mot kravsnivå for skjerpet energiramme da denne ser bort fra problemstillingen for mindre bygg hvor man har for lite gulvareal til å fordele mot øvrige konstruksjonsdeler.
- Tetthetskrav må tilpasses et nivå som kan brukes på alle bygg uavhengig av arkitekttonisk utforming. Departementets forslag til skjerping av tetthetskravene har ingen vesentlig klimaeffekt.
- Tilfredshet med at kravet til energiforsyning er endret, men ønsker at kravet til fleksible varmesystemer heves ytterligere utover forslaget på 1 000 m².
- Advarte mot forslag til nytt regelverk for laftede bygg og at dette vil ekskludere store deler av bransjen. I løpet av året imøtekom departementet næringens anførsler.
- Til forslaget om unntak for fritidsboliger med en boenhet 70m² BRA advarte Byggmesterforbundet mot en tilpasning i næringen siden det overhodet ikke stilles energikrav til disse byggene.

2.1.3 Forenklinger til SAK10 og TEK10 – Eksisterende Bygg

Regjeringens intensjon med forslaget var fokus på forenkling av lover og regler med redusert byråkrati og for å skape en enklere hverdag for folk flest. I denne sammenheng vises det til at man ved dette forslaget vil gjøre det enklere å gjennomføre tiltak i eksisterende byggverk for også i den hensikt å øke boligtilbudet. Mye av dette er gode intensjoner, men dessverre er også effektene av forslagene redusert krav til byggkvalitet, med påfølgende konsekvenser og bortfall av krav til nødvendig kompetanse ved utførelse av arbeidene.

2.1.4 Forenkling av planprosesser og bygningsbyråkratiet generelt

Myndighetene har i 2015 fortsatt sitt arbeide med målrettet forenkling av regelverket for å sikre raskere prosesser i forbindelse med arealplanlegging og reguleringsaker. Dette er et komplisert og krevende arbeide, men det registreres en positiv utvikling og stadig bedre forståelse for viktigheten av dette.

Det er også iverksatt forenklinger av regelverk på mindre tiltak i den hensikt å gjøre byggeprosessene på mindre arbeider enklere for innbyggerne. Dessverre har deler av dette blitt omstridt og ikke gitt de forenklingseffekter som forventet.

2.2 Offentlige anskaffelser og lærlingeklausul

De senere år har det vært en utvikling hvor leverandører som baserer sin forretningsmodell på underleverandører har tatt betydelige markedsandeler på offentlige byggeoppdrag. Dette gjelder både mindre og større byggeoppdrag, samt rammekontrakter. Det er åpenbart at den svekkede konkurransevnen for bedrifter med egne ansatte fagarbeidere og lærlinger er relatert til kostnadene med fast ansatte og etterlevelse av forpliktelser gitt av myndighetene. Det er også avdekket et økende og betydelig omfang av arbeidslivskriminalitet, økonomisk kriminalitet samt skatte- og avgiftsunndragelser på en rekke offentlige byggeprosjekter. For Byggmesterforbundets medlemsbedrifter er en slik utvikling særlig utfordrende da bedriftene er avhengig av kompetanse i eget foretak og i stor grad baserer sin forretningsvirksomhet på egne ansatte fagarbeidere og lærlinger.

Byggmesterforbundet var derfor svært positiv til regjeringens strategi mot den økende arbeidslivskriminaliteten, fremlagt 13. januar 2015, hvor det bl.a. ble

varslet om at det ville bli fremmet forslag om å innføre en hjemmel i regelverket som åpner for å begrense antall underleverandører i bransjer hvor det er særlig store utfordringer.

Fra Byggmesterforbundets side er det ikke ønskelig med ordninger som begrenser konkurransen generelt i næringslivet, og heller ikke tilsidesetter naturlig organisering av byggeprosjekter med bruk av side- og underleverandører. Utfordringen er å finne et balansepunkt og et regelverk som er tilstrekkelig fleksibelt, samtidig som det har den effekt at ikke foretak med egne ansatte svenner og lærlinger, og som opptrer seriøst, ikke utestenges fra konkurransen.

Dessverre har det i 2015 ikke vært mulig å komme frem til felles løsninger i næringen. Når det er avgitt hørings svar har Byggmesterforbundet foreslått at man avgrenser ekstraordinære strenge tiltak inn mot de bransjer hvor det er særlig behov. Gjennom dette får man et større handlingsrom for å iverksette effektive tiltak. Videre er det oppfordret til at myndighetene må utfordre handlingsrommet og iverksette tiltak som er tilstrekkelig effektive i bransjer med manglende rekruttering samt betydelig og aggressiv kriminalitet. Skal kampen mot den økende kriminaliteten lykkes må man unngå å ende opp med et regelverk som fortsatt vil gi handlingsrom for de «aktører» man vil stenge ute fra konkurransen.

I 2014 ble det etter initiativ fra både arbeidstaker- og arbeidsgiversiden i Telemark etablert kjøreregler for offentlige anskaffelser. Dette for å sikre seriøsitet, byggkvalitet og at også offentlige byggeoppdrag skulle kunne være arena for lærlingene. Initiativet fikk benevnelsen «Skiensmodellen» og etter hvert, «Telemarksmodellen». Dette regelverket ble kjent rundt om i landet og er lagt til grunn som et utgangspunkt for tilsvarende lokale modeller. Dessverre ble dette initiativet høsten 2015 detronisert gjennom en avtale mellom Difi, Kommunenes Sentralforbund, Fellesforbundet og BNL. Avtalen har vakt betydelig uro rundt omkring i landet og i organisasjonene. For Byggmesterforbundet utløste dette et mer krevende samarbeidsklima ovenfor BNL da dette ikke var drøftet på forhånd i organisasjonsfelleskapet, og åpenbart var i strid med flere av de tilsluttede bransjeforeningers interesser.

2.3 Seriøsitet

Seriøsitetsarbeidet i byggenæringen har fortsatt med uforminskert styrke gjennom 2015 og har vært mest fremtredende innenfor de områder som er omtalt ovenfor knyttet til byggeregler og offentlige anskaffelser.

Det er mange utfordringer innenfor dette feltet og gjelder etter hvert stadig flere sektorer utover bygge- og anleggsnæringen. Når myndighetene arbeider med tiltak for å møte dette har man derfor valgt å se hele arbeidslivet i sammenheng. For næringen er det selvsagt tilfredsstillende at begrepet som ga navnet på rapporten «Enkelt å være seriøs» er blitt et arbeidsnavn for alt seriøsitetsarbeid innenfor nærings- og arbeidsliv.

Myndighetene har definert arbeidsmarkeds kriminalitet for å være

- Brudd på norske lover om lønns- og arbeidsforhold.
- Trygde-, skatte og avgiftskriminalitet.
- Organisert kriminalitet.
- Minimalisering av produksjonskostnadene for varer og tjenester i Norge og dermed undergraver norske samfunnsstrukturer og virker konkurransevridende.

Regjeringen lanserte 13. januar 2015 sin tiltakspakke i 22 punkter mot arbeidslivskriminalitet og det understreket alvoret i regjeringens satsning når statsministeren selv stod for fremleggelsen og gjorde dette sammen med partene i arbeidslivet representert med lederne i NHO og LO. Det arbeides med konkret oppfølging av punktene, men så langt er det lite synlige resultater av arbeidet.

Det mest konkrete kan knyttes til etablering av sentre rundt om i landet hvor ulike sektorer som politi, skatt, arbeidstilsyn og NAV har tverrfaglig samarbeide og også fører felles tilsyn på arbeidsplasser. Når disse i 2015 har ført tilsyn på byggeplasser er det avslørt betydelig omfang av mer systematisert og organisert kriminalitet:

- Multikriminelle nettverk med stor tilpasningsdyktighet.
- Bakmenn som utnytter arbeidstakere og organiserer kriminelle etablering og infiltrering i det ordinære markedet.
- Svart lønn som kamufleres ved fiktive fakturaer fra underleverandører, som igjen benyttes til fradrag for inngående mva.
- Større bruk av falsk ID og ulike selskapsstrukturer med kjeder av underentreprenører og stråselskaper.

2.4 Boligtvistnemnda

Byggmesterforbundet er med i Boligtvistnemnda. Øvrige deltakere i nemnda i tillegg til Forbrukerrådet er Entreprenørforeningen Bygg og Anlegg (EBA) og Boligprodusentenes Forening (BP). Boligtvistnemnda har egen hjemmeside www.boligtvistnemnda.no og legger der ut sine avgjørelser i anonymisert form.

2.5 Kompetanse

Byggmesterforbundet har også i 2015 hatt sitt hovedfokus innenfor kompetanseområdet knyttet til fagutdanning, mesterutdanning og kompetanseheving av aktører som driver innenfor tømrerfaget.

2.5.1 Yrkesutdanningen

Byggmesterforbundet har arbeidet over lang tid med å få nødvendige endringer i yrkesutdanningen. Fra myndighetenes side har det også i 2015 vært liten handlekraft på dette området og særlig hadde man forventninger til at man ville følge opp de intensjoner som Stortinget la til grunn når det i juni 2013 vedtok stortingsmeldingen «På rett vei». Iverksettelse av denne ville bidratt til mindre frafall og bedre faglig kvalitet i utdanningen.

Samtidig er det rundt om i landet økende interesse for vekslingsmodellen og det forventes at det etableres flere tilbud utover de steder hvor dette allerede er startet opp. Det er høstet ulike erfaringer så langt og særlig i Bergen er det svært vellykkede resultater, både i forhold til kvaliteten på utdanningen og frafallspromatikk.

En forutsetning for yrkesutdanningen generelt, og etablering av vekslingsmodell spesielt, er at det er markedstilgang for bedrifter med ansatte yrkesfagarbeidere. Denne er gjennom gjeldende rammebetingelser kraftig utfordret og utgjør således i deler av landet en trussel mot hele systemet for yrkesutdanningen i byggenæringen.

2.5.2 Opplæringskontorene

Byggmesterforbundet har 30 opplæringskontor tilsluttet som assosierte medlemmer. I tillegg til å informere om aktuelle saker tilrettelegger forbundet for to årlige samlinger av opplæringskontorene. BNL's opplæringskonferanse og forbundets formannskonferanse. Møtet tilknyttet BNLs opplæringskonferanse ble avviklet i Bodø 3. juni med 27 deltakere. Til møtet i forbindelse

med formannskonferansen i Oslo 20. november var det 21 deltakere.

Temaene under samlingene har vært orientering om rekrutteringsarbeidet i Byggmesterforbundet og BNL, diskusjon om samarbeidet mellom opplæringskontorene, evaluering av bransjelæra for Vg3 tømrerfaget og orientering om nye bransjelærekompenderier for Vg1 og Vg2 tømrerfaget. Videre orientering om vekslingsmodellen, læreplanen i mesterutdanningen, presentasjon av førsteutkast til nytt bransjelærekompedium for tømrerfaget: "Basis forkunnskap" (Vg1-nivå) og diskusjon om nettbasert opplæring.

2.5.3 Lærlingeutvikling

I 2015 ble det gjennom ulike kampanjer hvor også NHO nedla et betydelig engasjement, fokusert på yrkesfagene, dens betydning i samfunnet og de karrieremuligheter som ligger i yrkesfagene. Dette har bidratt til en noe økende interesse for yrkesfagene blant utdanningsøkende ungdom.

Det er utarbeidet en oversikt over antall lærlinger i tømrerfaget fordelt på kontrakter inngått foregående år, og antall løpende kontrakter. Tallene for 2015 viser at det har vært en total økning på ca. 2,5 % siden året før.

NHO har vært med å sette fokus på yrkesfagutdanning, blant annet gjennom flere presseoppslag.

	2013	2014	2015
Løpende lærekontrakter – rettighetslærlinger	1 682	1 516	1 555
Løpende lærekontrakter – voksenlærlinger	476	441	533
Kontrakter inngått – rettighetslærlinger	799	719	740
Kontrakter inngått– voksenlærlinger	226	209	257
Sum	3 183	2 885	3 085

Det anslås at dette utgjør omlag 60 % av det totale antall lærlingekontrakter i tømrerfaget.

2.5.4 Mesterutdanningen

Mesterbrevnemnda vedtok i 2015 nye læreplaner for mesterbrevutdanningen. I substans og omfang er det ingen betydelige endringer, men den største endringen er at de, tilsvarende læreplaner for øvrig, er blitt mer overordnet.

Byggmesterforbundet har tidligere, etter flere års utviklingsarbeid etablert et etterutdanningstilbud for tømreere. Hovedformålet er å gi et etterutdanningstilbud for tømreere med avlagt svenneprøve og styrke bedriftens kompetanse. Videre har man i forbindelse med forslag til endring av læreplanene i mesterutdanningen foreslått at innhold, på nivå som sammenfaller med 3 av de 4 modulene i etterutdanningen, legges inn som et forkurs

i forkant av den fagspesifikke undervisningsmodulen i mesterutdanningen. Dessverre ville ikke Mesterbrevnemnda etterkomme Byggmesterforbundets forslag når de vedtok nye læreplaner.

Styret har over flere år bevilget midler for å etablere en fast ordning til kjøp av fagbladet Byggmesteren til de som tar mesterutdanningen. Formålet med dette er å gjøre nye mestere kjent med bladet, bransjen, tømrerfagets utvikling og Byggmesterforbundet. I 2015 mottok 53 mesterfagstudenter Byggmesteren.

2.5.5 Bransjesamarbeid om etablering av blimester.com som eget tilbud for mesterutdanning

I 2012 varslet Mesterbrevnemnda at de etter hvert ville åpne for flere leverandører til å være tilbyder til mesterbrevundervisningen. Basert på en delutredning gjennomført i 2014 av de håndverksbransjene som er tilsluttet BNL, ble det etter behandling i bransjeforeningenes styre uttrykt positiv vilje til å utrede dette videre. Utredningsoppdraget ble gitt til Rørentreprenørene Norge og Byggmesterforbundet.

Etter at den endelige utredningen fikk tilslutning fra samtlige bransjeforeninger ble det i august avholdt stiftelsesmøte. Bak blimester.com står 7 landsomfattende bransjeforeninger i bygghåndverksfagene. Organisasjonen har inngått avtale med Mesterbrevnemnda og vil fra høsten 2016 tilby mesterbrevundervisning til fremtidige håndverksmestere i alle byggfag. Til å bygge opp, og lede organisasjonen har styret ansatt Jørgen Ofstad i stillingen som daglig leder.

Styret anser at dette er en betydelig satsning og ambisjonen er å sikre en enhetlig og god mesterutdanning i alle byggfag underlagt mesterbrevordningen.

Jørgen Ofstad skal lede blimester.com

2.6 Lønns- og arbeidsvilkår

Ansvar for arbeidet med lønns- og arbeidsforhold er lagt til Byggenæringens Landsforening (BNL). BNLs overordnede mål innenfor området er å sikre forsvarlig lønnsdannelse i samsvar med bedriftens lønnsomhet og verdiskaping. Med sin arbeidsgiveravdeling forestår BNL både rådgivning, direkte medlemsbistand og gjennomføring av lønnsoppgjørene på vegne av alle tilsluttede bransjer i BNL-fellesskapet.

2.6.1 Lønnsoppgjøret 2015

Tariffrevisjonen 2015 var et mellomoppgjør mellom NHO og LO. BNLs rolle er sentral også i forhold til de såkalte mellomoppgjørene - ikke minst når det gjelder råd og veiledning i forkant av lokale forhandlinger.

2.6.2 Vikarbyrådirektivet og bestemmelsen om allmenngjøring av minstelønn.

Direktivet om vilkår for utleid arbeidstaker fra bemanningsbyrå er innført i arbeidsmiljøloven med virkning fra 1. januar 2013 og bestemmelsene er sentrale for byggenæringen. BNLs arbeidsgiveravdeling startet allerede i 2012 utstrakt informasjonsvirksomhet om direktivet og dette arbeidet pågår løpende. Det er et kontinuerlig informasjonsbehov ute hos medlemmene knyttet til både vikarbyrådirektivet og bestemmelsen om allmenngjøring av minstelønn.

2.6.3 Juridisk rådgivning - arbeidsrett

Det var også i 2015 et løpende behov for juridisk rådgivning innenfor det arbeidsrettslige området og tjenestene på dette området ytes av BNLs arbeidsgiveravdeling.

3. Aktiviteter

3.1 Strategiplan og gjennomføring gjennom handlingsplaner

Byggmesterforbundet har gjennom organisasjonens formålsparagraf som målsetting å være en sterk, og betydningsfull organisasjon i alle sammenhenger der premissene for tømmerfaget, næringsinteressene for byggmestre og byggentreprenører legges.

2015 var tredje året i strategiperiode gjeldende for perioden 2013 -2017, basert på strategisk plan vedtatt av landsmøtet i 2012. Strategien fokuserer på ivaretagelse av tømmerfaget, utvikling av faglige tilbud til medlemsbedriftene og bransjen for øvrig. Videre sterkt fokus på medlemservice og et sterkere lokalforeningsapparat. Arbeidet med strategimålene gjøres gjennom årlige handlingsplaner vedtatt av styret hvor aktivitetene konkretiseres og tidfestes, etterfulgt av rapportering av måloppnåelse gjennom året.

Virksomheten tar utgangspunkt i organisasjonens formålsparagraf, vedtatte strategi, og den til enhver tid gjeldende handlingsplan. Handlingsplanen vedtas av styret for ett år av gangen, og bygger på strategiplan som vedtas av landsmøte.

Landsmøtet 2012 vedtok strategiplan for perioden 2013 – 2017. Planen er inndelt i følgende fem hovedområder:

- Visjon
- Kompetansenivå og krav til bedriftene
- Utdanning og rekruttering
- Bransje- og næringspolitikk
- Organisering, ressurser og virkemidler

Under hovedområdene er det i planen nedfelt konkrete strategiske mål.

Handlingsplanen for 2015 er tredje året i strategiperioden og styret konstaterer høy gjennomføringsgrad og måloppnåelse knyttet til de arbeidsoppgaver og aktiviteter som var lagt inn i handlingsplanen.

3.2 Landsmøtet i Stjørdal

Byggmesterforbundets 96. landsmøte ble avholdt 29.-31. mai på Scandic Hell Hotel Stjørdal. Rundt 190 medlemmer, ledsagere og leverandører deltok.

Eskil Ørdal, formann i Byggmesterforbundet Nord-Trøndelag åpnet landsmøtet med å ønske alle velkommen på vegne av vertskapet, og Fylkesordfører Gunnar Viken holdt deretter en hilsmingstale til landsmøtedeltakerne.

Styreleder Åsmund Østvolds landsmøtetale ble holdt under overskriftene ambisjoner, gjennomføring, måloppnåelse og rekruttering. Styreleder viste til at han når han ble valgt til vervet under fjorårets landsmøte, ville arbeide for at det skal være mulig å drive sunne byggmesterbedrifter basert på kompetanse, redelighet og med egne ansatte. Byggmesterforbundet har engasjert seg sterkt i disse spørsmålene i det siste året, men må dessverre konstatere at man langt ifra har kommet i mål. Østvold varslet at kampen for en seriøs næring fortsetter.

I sin tale var styreleder også innom følgende politiske temaer:

- I perioden har nedgangen i rekruttering til yrkesfagene stanset opp, men det er dessverre ett uttrykk for at bunnen er nådd og det er derfor ingen grunn for politikerne til å være stolte av dette. Det gjenstår å se om bunnen holder.
- I næringen er det nå ca. 75 000 arbeidsinnvandrere uten formell kompetanse, samtidig som det i 2014 var 7 000 elever som ønsket å begynne i lære, men ikke fikk lærlingeplass.
- Hvis det var plass til alle kunne samfunnet spart 1 milliard kroner i året. I stedet for å bruke denne milliard til å øke lærlingtilskuddet kunne det offentlige kjøpe tjenester av redelige bedrifter som satser på kompetanse, egne ansatte og ikke minst lærlinger. Gjennom kloke innkjøp hos det offentlige kunne samfunnet spart ytterligere minst en milliard kroner ved å satse på håndverkstjenester som sikrer kvalitet og gode løsninger.

Avslutningsvis viste Østvold til at det er viktig at man i årets kommunevalgkamp når frem på et så høyt nivå som mulig med våre kjernesaker. Her må hovedbudskapet være å slå ring om seriøse bedrifter med egne ansatte. Både

Full sal under åpningen av landsmøtet.

Mye nyttig å få med seg på leverandørmessa.

Det ble registrert høy barte- og skinnvestfaktor på Vømmølfesten fredag.

kommunalminister Jan Tore Sanner og partileder Jonas Gahr Støre har tatt i bruk næringens eget slagord «Enkelt å være seriøs». Det er viktig å forplikte lokalpolitikere på dette slik at bedriftene og deres ansatte merker en forskjell. Østvold viste til at man aldri er for liten til å bli hørt, hvis man har en god sak.

Styreleder Åsmund Østvold takker av Harald Grayston for utmerket innsats i forbundets styre.

Hans Rotmo og Vømmølgutan skapte høy stemning på Åsen Samfunnshus.

Stiklestad lørdag formiddag: Bjarne Brøndbo snakket varmt og engasjert om yrkesfagenes status.

I landsmøtesalen fredag var 19 lokalforeninger representert, og forsamlingens personlige stemmer og fullmaktstemmer utgjorde til sammen 560 stemmer.

Styret fremmet forslag om å fusjonere Norges Byggmesterforbund og Norges Byggmesterforbunds Servicekontor,

Mye artig å se på i Vømmøltoget på Verdal!

Omvisning på Stiklestad.

Landsmøtet ble, tradisjonen tro, avsluttet med festmiddag lørdag kveld.

Arrangementskomiteen takkes for et flott arrangement! f.v. Eskil Ørdal, Jo Ivar og Grethe Kirknes Rostad, Trond og Eirin Lian, Annelise Medhus og Ingar Modell.

og samtidig foreta navneendring fra Norges Byggmesterforbund til Byggmesterforbundet. Styret la også fram forslag til vedtekter for den fusjonerte organisasjonen. Landsmøtet ga sin tilslutning til styrets forslag om fusjonering, navneendring og de fremlagte vedtekter, med virkning fra 1. januar 2016.

Byggmesterforbundet Oslo fremla forslag om etablering av fondsordning for støtte til opplæringsbedrifter. Ideen med opplæringsfondet, er at alle bedrifter skal bidra til det, mens bare bedrifter med lærlinger får tilskuddet som et tillegg til ordinære lærlingtilskudd. Landsmøtet vedtok at forbundsstyret skal ta saken videre til BNL for utredning av konsekvensen ved en slik ordning.

Under valg av styre ble det gjenvalg på styremedlem Roy Skorstad. Bjørn Rune Markus gikk inn som nestleder, mens tidligere nestleder Ulf Larsen ble valgt som styremedlem. I tillegg ble Rolf Eilerås valgt inn som nytt styremedlem, og Per Ove Sivertsen varamedlem.

Harald Grayston fra Bryne, som gikk ut av styret, ble takket av. Grayston ble valgt inn som medlem i Valgkomiteen.

Landsmøtet ga sin tilslutning til Styrets forslag til uttalelse med tittelen «Hele byggenæringen må samle seg om en skjerpet lærlingeklausul». Utdrag fra uttalelsen:

I byggfagene er det mangel på kvalifisert arbeidskraft i alle bransjer og Byggmesterforbundets landsmøte forventer at det kommer på plass en skjerpet lærlingeklausul som virker slik at det blir flere lærlinger i alle fag. Videre at den styrker markedsmulighetene for svennebedrifter med lærlinger.

Byggmesterforbundets landsmøte har den forventning til den seriøse delen av norsk bygge- og anleggsnæring at den støtter regjeringens forslag til en skjerpet lærlingeklausul på offentlige oppdrag, og bidrar konstruktivt til å få et effektivt regelverk på plass for å sikre dette.

Under landsmøtet ble det også arrangert leverandørmesse. Det var folksomt på leverandørenes stands som fristet med produktnyheter, faglig påfyll, konkurranser og premier.

Fredag kveld inviterte vertskapet i Byggmesterforbundet Nord-Trøndelag til fest på Åsen Samfunnshus. Stemningen var på topp da selveste Hans Rotmo og Vømmølgutan holdt konsert og serverte den ene vømmølklassikeren etter den andre. På menyen stod trøndersk festmat, Inderøysodd, med ingefærøl og annet godt å drikke til.

Lørdag tok hele følget turen til Stiklestad hvor DDE vokalist og bilopp hugger Bjarne Brøndbo holdt foredrag om yrkesfagenes status under overskriften «Kan man få et godt liv uten mastergrad?». Brøndbo bød på en personlig, morsom, tankevekkende, og for mange, også rørende opplevelse. Ett av høydepunktene på årets landsmøte. På Stiklestad benyttet vi også anledningen til å få presentert noen av bygge- og håndverksteknikkene som er brukt i noen av de gamle bygningene på Stiklestad.

Det ble også gjort en avstikker til Verdal sentrum for å få med oss en sjelden opplevelse for de fleste av deltakerne, - vømmøloppet under årets Vømmølfestival. Fra «orkesterplass» var det mye å se på med unge og eldre utkledd i vømmølstøy, og dekorerte kjøredoninger av ymse slag.

Landsmøtehelgen ble, tradisjonen tro, avsluttet med høytidelig festmiddag lørdag kveld. Landsmøtekomiteen mottok meget velfortjent takk og blomsterhilsen for å ha stelt i stand en særdeles hyggelig og opplevelsesrik landsmøtehelg. Festmiddagen ble avsluttet med at Pål Øye, formann i Byggmesterforbundet Oslo ønsket velkommen til neste års landsmøte i Oslo.

3.3 Formannskonferansen i Oslo

De årlige formannskonferanser er en viktig møteplass for avdelingsformenn, styret, administrasjonen i forbundet og datterselskapene. Videre er representanter fra opplæringskontorene også med på deler av konferansen, i tillegg til at de gjennomfører et eget møte.

Årets formannskonferanse ble avholdt på Hotel Bristol i Oslo den 19.-21. november, med drøyt 60 deltakere.

Inviterte foredragsholdere var Arnhild Dordi Gjønnes fra NHO og tidligere finansbyråd i Oslo, Eirik Lae Solberg som holdt innlegg om offentlige anskaffelser og kloke

Eirik Lae Solberg, styreleder i Byggmesterforbundet, Åsmund Østvold, og Arnhild Dordi Gjønnes, NHO.

innkjøp. Lae Solberg roset Byggmesterforbundet Oslo for godt samarbeid i prosessen med å få på plass skjerpede innkjøpsregler i Oslo Kommune. I tillegg holdt Øyvind Skarholt, adm.dir. i Byggevareindustriens Forening, et foredrag rundt samarbeidet mellom treindustrien og byggmesterne og hvordan kan vi sammen utvikle bransjen.

Status for ny sentral godkjenning (nSG) stod også på programmet. Dessverre har ordningen som innføres fra 1. januar 2016, foreløpig ikke det innhold som gjør ordningen attraktiv for seriøse bedrifter i byggenæringen. Styrets anbefaling er at medlemsbedriftene må gjøre sitt valg mellom nSG og erklært kompetanse avhengig av eget behov og hvor man er i markedet.

Det ble også informert om etableringen av byggfagenes eget tilbud om mesterutdanning, - Blimester.com. Fra høsten 2016 vil Blimester.com, etter avtale med Mesterbrevnemnda, tilby mesterbrevundervisning til fremtidige håndverksmestere i alle byggfagene over hele landet. Satsningen er et samarbeid mellom 8 bransjeforeninger innen byggfagene.

Nye produkter og tilbud fra Byggmesterforbundet ble presentert. Blant annet ble de nye digitale verktøyene fra Byggmesterforbundet, KS Online og KalkOnline, vist fram.

I gruppearbeider delte deltakerne sine erfaringer mht. hvordan det arbeides med lokale saker knyttet til byggeregler, lærlingsituasjonen og offentlige anskaffelser. Det ble også tid til en omvisningstur på Universitetet, hvor vi blant annet fikk se den ærverdige Gamle Festsal.

Under Formannskonferansen ble det også tid til en omvisningstur på Universitetet, her i ærverdige Gamle Festsal.

Under middagen på HåndverkerStuene torsdag kveld ble vi også introdusert for en helt ny akevitt. Tømrernes egen akevitt. Det er Byggmesterforbundet Oslo som har smakt seg fram til, og tatt initiativ til produksjon av den nye Tømrerakevitten.

3.4 Lokalforeninger

3.4.1 Strukturendringer av lokalforeninger

I strategisk plan er det vedtatt at Byggmesterforbundet skal utvikle en sterkere og mer synlig bransjeorganisasjon for tømmerfaget og medlemsbedriftene. Videre at Byggmesterforbundet sentralt aktivt skal bidra til styrking av lokalforeninger eller etablering av regioner/avdelinger. Dette skal skje via samarbeid med eksisterende strukturer der dette finnes, og styret har lagt til grunn i sin oppfølging av strategiplan at grep for å utvikle en sterkere lokalforeningsstruktur, må være fundamentert på lokal medvirkning.

Leder Rune Kristiansen (t.h.) og nestleder Per Olav Nordeng gratulerer hverandre med den nye lokalforeningen, Byggmesterforbundet Buskerud.

I 2015 fusjonerte Byggmesterforbundet Drammen med Byggmesterforbundet Ringerike og etablerte fylkesforeningen Byggmesterforbundet Buskerud. Videre vedtok Byggmesterforbundet Indre Østfold, Byggmesterforbundet Moss og Byggmesterforbundet Sarpsborg og Halden en fusjon ved å etablere Byggmesterforbundet Østfold.

Gudbrandsdal Byggmesterlaug besluttet å avvikle foreningen grunnet manglende aktivitet.

Byggmesterforbundet har ved utgangen av året tilslutning fra 25 lokalforeninger med varierende størrelse og aktivitetsnivå.

3.4.2 Tilbud om faglige temaer i lokalforeningenes møter

I strategisk plan er det lagt opp til høy aktivitet, og service ovenfor lokalforeningene og medlemmene. Det er fokus på medlemservice og besøk i lokalforeningene hvor faglige temaer presenteres. Også i 2015 er det gitt tilbud til lokalforeningene om temaer for foredrag av faglig karakter.

- ✓ Hovedforskjellene på Bustadoppføringslova og Lov om håndverkertjenester
- ✓ Offentlige anskaffelser
- ✓ Tips fra advokaten som kan hindre krangel om sluttoppgjøret
- ✓ Aktuelle domsavsigelser fra entrepriserettens område
- ✓ Nye standardkontrakter for håndverkertjenester – Praktisk gjennomgang
- ✓ Garantier og sikkerhetsstillelse
- ✓ Forsikring og risikovurdering
- ✓ Skadebegrensning og sikkerhet på byggeplass
- ✓ Bygg og Bevar – Et møtested og en markeds plass for mange aktører i bransjen
- ✓ Bruk medlemsfordelene optimalt!
- ✓ Hvordan kartlegge og dokumentere sikker bruk av arbeidsutstyr?
- ✓ Er Byggherreforskriften byggentreprenørens venn?
- ✓ Dokumentasjonskrav ved uavhengig kontroll
- ✓ Hva er riktig kvalitet? - NS3420 beskrivelsestekster
- ✓ Entreprisemodeller – Ulike konsekvenser og ansvarsroller
- ✓ Energimerking av boliger
- ✓ Når er nok - nok – Møte veggen og annen fandenskap
- ✓ Krav til prosjekt-/byggeplassleder
- ✓ Innleie av arbeidskraft? Når og hvordan - Muligheter og fallgruber
- ✓ Boligmappa.no –nyttig tjeneste for boligeiere og håndverkere
- ✓ Byggforskserien – innhold og funksjonalitet
- ✓ Radonmåling
- ✓ Tekniske problemområder
- ✓ Informasjon om Byggmesterskolens kurs i etterutdanning for tømrere og Byggeplasslederstudiet
- ✓ Aktuelle saker ved daglig leder

Tilbudene blir godt mottatt i mange lokalforeninger og bidrar til gode medlemsmøter med faglig nytte. Samtidig fører det til god kontakt mellom lokalforeningene, forbundets administrasjon og Byggmesterforsikring AS.

Kurs og kompetanseutvikling er en god foreningsaktivitet og det har også i 2015 vært et godt samarbeid mellom Byggmesterskolen og flere lokalforeninger om kurs ute i foreningene.

3.5 Informasjon og markedsføring

3.5.1 Bygg Reis Deg

Bygg Reis Deg messen 2015 hadde over 41 000 besøkende, hovedsakelig fra proffmarkedet. Mange av disse var innom Byggmesterforbundets stand, som vi hadde felles med Byggforlaget AS og Byggmesterforsikring AS. Det var stor interesse for forbundets nye digitale produkter, KalkOnline og KS Online som ble lansert under messen. Flere var også interessert i både medlemskap og forsikringer.

I forbindelse med messen ble det arrangert ulike seminarer. Daglig leder, Frank Ivar Andersen deltok på åpningskonferansen hvor bl.a. statsråd Jan Tore Sanner innledet. Videre under DiBKs seminar om kommende endringer i byggesaksforskriften. Her var det fullsatt sal og meget stor interesse.

Fredag var seminaret rettet inn mot de utførende (Håndverk- og entreprenørdagen), med fokus på lærlinger,

Moro med termografikamera på standen!

Tømrerlærling Aleksander Østhagen hos medlemsbedriften Tømrmesterne Øye og Knudsen AS intervjues av møteleder Hilde Hummelvoll.

Godt besøk på vår stand og stor interesse for KS Online og KalkOnline som ble lansert under Bygg Reis Deg.

Paneldebatt om seriøsitet i bransjen, - med lærlinger, foredragsholdere, Byggmesterforbundets styreleder Åsmund Østvold og Frank Ivar Andersen.

deres framtidutsikter, historier om håndverkere som har lykket og seriøsitet utfordringer. Tre lærlinger ble intervjuet om sine yrkesvalg, der i blant tømrerlærling Aleksander Østhagen hos medlemsbedriften Tømrmesterne Øye og Knudsen AS. Deretter fulgte en sekvens med fokus på håndverkere som har lykket. Rørleggermester Helge Ranheim og Byggmester Haakon Tronrud var invitert for å fortelle sine historier.

«Enkelt å være seriøs» og de nye byggereglene var siste post på programmet. Herunder også fremtiden for de som skal inn i næringen. Sekvensen åpnet med et foredrag av BNL-leder Jon Sandnes og ble avsluttet med en paneldebatt/samtale med lærlinger, foredragsholdere, Byggmesterforbundets styreleder Åsmund Østvold og Frank Ivar Andersen.

3.5.2 Nettsider og sosiale medier

Digitale og sosiale medier er viktige kanaler for å synliggjøre forbundets synspunkter og aktiviteter, og vi har stadig økende aktivitet på nettbaserte medier. Forbundets nye nettsider som ble lansert i forrige periode har fått god mottakelse. I 2015 hadde hjemmesiden nesten 100 000 sidevisninger, og i underkant av 2000 brukere pr. mnd. I 2014 opprettet Byggmesterforbundet et register for uavhengige kontrollører, tilgjengelig via www.byggmesterforbundet.no. Registeret ble opprettet da vi så et behov for å enkelt kunne finne en kontrollør. Oppføring i registeret er gratis for foretaket, og ved utgangen av 2015 har 156 foretak registrert seg.

I tillegg til hjemmesiden og Medlemsnettet administrerer Byggmesterforbundet følgende nettsider: www.kalkonline.no, www.ksonline.no, www.boligtvistnemnda.no, www.blitømrer.no og www.hvkkurs.no

Byggmesterforbundet på Facebook har hatt en god utvikling og er nå oppe i 1665 likere. Sakene som legges ut blir imidlertid lest, og delt, av langt flere. Daglig leder, Frank Ivar Andersen har i perioden også vært aktiv på Twitter. Aktiviteten både på Facebook og Twitter er synlig også på hjemmesiden.

3.5.3 Presse og media

Byggmesterforbundets ansatte og tillitsvalgte stiller så langt det er mulig opp på henvendelser fra media.

Byggmesterforbundet sentralt og lokalavdelinger, har hatt 93 registrerte oppslag på nettmedier i perioden. Artikler i trykte medier, samt innslag på radio/TV kommer i tillegg. Blant annet:

- Daglig leder i innslag på Dagsrevyen 15. juli hvor tema var svart arbeid/strengere krav til håndverkere.
- Stort oppsalg i DN i september med medlemsbedrift Byggmester Morten Andersen AS om usunn konkurranse, naive innkjøpere og offentlige anskaffelser. Kommentarer og beregninger fra forbundet, vedr. tapte skatteinntekter for kommunene.
- Oppslag blant annet i Aftenposten knyttet til de nye byggereglene 1/1-16.

Det er sendt ut 4 pressemeldinger i perioden:

- 13.01.2015: Positive til regjeringens tiltakspakke mot arbeidslivskriminalitet

Daglig leder Frank Ivar Andersen på Dagsrevyen 15. juli. Om svart arbeid og manglende kompetansekrav til håndverkere.

Dagens Næringsliv 12. sept. 2015. Medlemsbedrift Morten Andersen gir opp å regne på offentlige anbud på grunn av usunn konkurranse og naive innkjøpere.

Aftenposten 11. des. 2015. Om ny sentral godkjenning og nye byggeregler.

- 04.02.2015: Det offentlige må si nei til 1 + 2 ledd i kontraktskjeden
- 29.05. 2015: Uttalelse fra Byggmesterforbundets landsmøte: Hele byggenæringen må samle seg om en skjerpet lærlingeklausul
- 09.12.2015: Jørgen Ofstad er ansatt i stillingen som daglig leder i blimester.com

Juridisk avdeling og fagavdeling har også i 2015 bidratt med faglig stoff og artikler til Byggmesteren. Daglig leder er fast spaltist i bladet under vignetten «FIAs hjørne». Videre er han også gjestekommentator på nettstedet bygg.no.

3.5.4 Rekruttering til tømmerfaget

NHO kjørte de første månedene i 2015 en stor kampanje for rekruttering til yrkesfagene, i forkant av søknadsfristen til videregående skole. Kampanjen lykkes med å få mye oppmerksomhet rundt yrkesfagene i media. Byggmesterforbundet deltar i arbeidsgruppen for et rekrutteringsprosjekt i regi av BNL. Et resultat av arbeidet er at BNL i 2015 har relansert «Vi Bygger Norge» med nye nettsider, Facebook-side, ny brosjyre og nye

rekrutteringsartikler. Det er også kjørt ulike lokale prosjekter med praktisk utprøving av byggfag i ungdomsskolene, finansiert av tildelte midler fra UDIR.

BliTømmer-konseptet fungerer godt for felles profilering av tømmerfaget med nettside, brosjyre og diverse materiell. Opplæringskontorene benytter produkter og materiell som er gjort tilgjengelig.

3.5.5 Annet

Byggmesterforbundet har i tillegg hatt følgende aktiviteter i perioden for å markedsføre Byggmesterforbundets aktiviteter, medlemsbedriftene og tømmerfaget:

- Annonsering i Byggmesteren, alle 10 utgaver
- Annonsering i Mesteren (utgis av Mesterbrevnemnda), alle 4 utgaver
- Annonse i Boliginformasjon, Fremtidens Byggenæring og Ny Teknikk
- Nettannonsering - blant annet finn.no, byggmesteren, Facebook, bygg.no
- Informasjonsmateriell om medlemskap er distribuert ut til interessenter

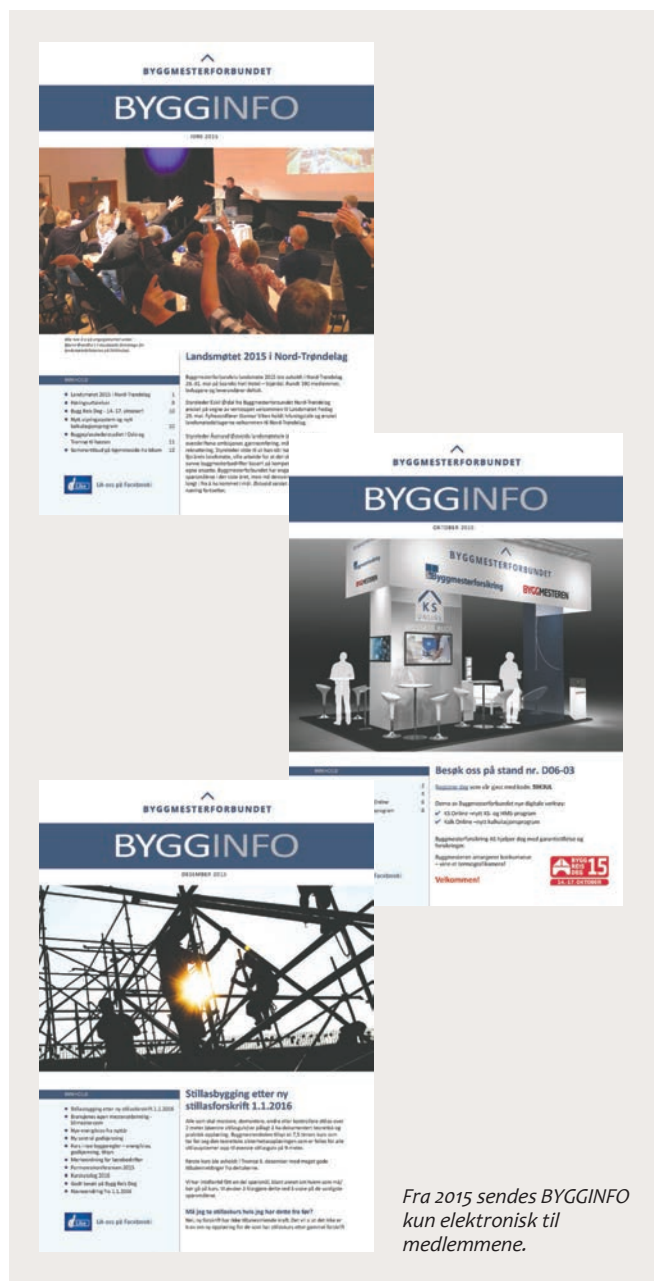

BNL har relansert nettsiden vibygger norge.no og laget ny rekrutteringsbrosjyre for bygg- og anleggsgfagene.

- Promoteringsvideo for markedsføring av det nye KS-systemet KS Online.
- Informasjonsfilm om tømrrer/byggmester til NRK-serie «Mitt Yrke».

Byggeinformasjonen har endret navn til BYGGINFO, og det er i perioden sendt ut 4 utgaver.

Administrasjonen har holdt en rekke foredrag, både i lokale medlemsmøter og eksternt. Videre har det vært svært høy kursvirksomhet, og gjennom dette har administrasjonen profilert Byggmesterforbundet og våre saksfelt.

Fra 2015 sendes BYGGINFO kun elektronisk til medlemmene.

3.6 Rådgivning

Gjennom Byggmesterforbundets posisjon i forhold til samarbeidende organisasjoner, og bred myndighetskontakt, er administrasjonen tett på aktuelle temaer og saksfelt som er aktuelle for medlemmene. Interessen for organisasjonens kompetanse på ulike områder er betydelig, både fra myndighetssiden og andre miljøer. Dette gir de som arbeider med rådgivning innenfor faglige, og tekniske spørsmål, samt jus ved Byggmesterforbundets servicekontor, gode rammevilkår i forhold til å gi råd i aktuelle saker for bransjen.

Bistand knyttet til generell juridisk rådgivning, bistand i tvistesaker, og veiledning i kontraktsspørsmål blir tatt vel i mot av medlemsbedriftene, og antall henvendelser er stabilt. Tilbudet hvor forbundets jurister tilbyr seg å holde møter lokalt med medlemmer som på forhånd har bestilt tid for gjennomgang av saker, har vært opprettholdt i perioden.

Servicekontorets fagkonsulenter driver utstrakt rådgivning, og kursvirksomhet innenfor hele det brede spekteret i faget. Særlig legges det vekt på rådgivning basert på standarder, byggdetaljblader, samt Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter.

Juridisk avdeling har også i denne perioden holdt flere kurs for Byggmesterskolen, foredrag på lokalforeningsmøter, deltatt i arbeidet med utredning av ulike saker, og avgivelse av høringsuttalelser.

3.7 Byggmesterskolen

Byggmesterskolen er forbundets forlengede arm knyttet til kompetansetilbudet til medlemmer og andre aktører i bransjen. Dens virksomhet er lagt til servicekontoret, men hoveddelen av aktiviteten har sitt utspring i de aktiviteter som fremkommer av bransjeutviklingstrekk, endringer i lov- og regelverk og øvrige forhold som fremkommer av Byggmesterforbundets politiske virksomhet.

Aktiviteten i Byggmesterskolen har i perioden vært god men noe lavere enn foregående år. Totalt har det vært 635 deltakere fordelt på 36 gjennomførte kurs.

Det ble trykket egen kurskatalog for 2016 som er sendt ut til alle medlemmer og som ble presentert under formannskonferansen i november.

3.8 KS Online og Kalk Online

I mange år har Byggmesterforbundet gjennom sitt engasjement i Bygg og Bolig AS tilbudt styringssystem til medlemmene gjennom det nettbaserte dataprogrammet Bygg og Bolig Styringssystem. Som følge av ønsker fra medlemmene og bransjen for øvrig, teknologisk utvikling og etter hvert ulikt engasjement hos de tre eierne, valgte Byggmesterforbundet i 2014 å starte arbeidet med å utvikle et eget KS-system. Høsten 2015 lanserte Byggmesterforbundet sitt nye system under navnet KS Online.

På www.ksonline.no kan du se film som viser systemet i bruk ute på byggeplass.

Kalk2010 ble i 2010 lansert som forbundets eget kalkulasjonssystem. Programmet er et kalkulasjonsprogram primært for tømrerarbeider, men inneholder også egne moduler for mur- og betongarbeider, rigg og drift, med mer. Kalk2010 fikk meget god mottagelse for sin enkelhet, gode detaljeringsgrad og tilpasning til brukerne. Programmet er også tatt i bruk i forbindelse med mesterutdanningen og ved flere tekniske fagskoler og gjennom dette blir nye mestere og fagteknikere også kjent med Byggmesterforbundet. I 2015 er programmet videreutviklet og kan nå også brukes som et nettbasert system. Gjennom dette svarer programmet bedre på de behov som etterspørres. Ved lansering av programmet høsten 2015 ble det også skiftet navn på programmet til Kalk Online.

3.9 Standardisering

3.9.1 Samarbeide med Standard Norge

Byggmesterforbundet er medlem av Standard Norge. Standardisering innenfor bygg, anlegg og eiendom (BAE) har historisk vært et område med stor aktivitet og utgjør en betydelig andel av aktiviteten i Standard Norge. Standardene angir viktige regler og retningslinjer for prosjektering, utførelse, produktdokumentasjon og prøving, beskrivelser for anbud og kontrakter. En annen oppgave for Standard Norge er at de er ansvarlige for å tilpasse standarder til internasjonal utvikling, og ikke minst har Standard Norge ansvaret for harmonisering og innføring av standarder som følge av EØS-avtalen.

Standardiseringsarbeidet er organisert i prosjekter som styres av standardiseringskomiteer oppnevnt av sektorstyret for bygg og anlegg. Deltakelse i standardiseringsarbeid er meget ressurskrevende, og det foretas derfor en streng vurdering av de invitasjoner som mottas fra Standard Norge.

3.9.2 Avtaleblanketter Bustadoppføringslova

Etter initiativ fra Byggmesterforbundet har Standard Norge oppnevnt en komité for revidering av avtaleblanketter (3425 og 3426). Komitearbeidet startet tidlig i 2013, men er ikke avsluttet grunnet interessemotsetninger i komiteen knyttet til omfanget av potensielle forsikringsforpliktelse utover kontraktsarbeider for entreprenøren. En megling i 2014 mellom partene i regi av BNL førte ikke frem. Gjennom 2015 har det vært direkte samtaler mellom Byggmesterforbundet og Standard Norge og det har kommet ny bevegelse i saken, uten at det så langt har kommet en endelig løsning.

3.9.3 SNK/077 AG01 – Utførelse av trekonstruksjoner

Byggmesterforbundet er representert i komiteen for å utarbeide en helt ny standard for utførelse av trekonstruksjoner. Arbeidet er forventet avsluttet i løpet av første halvår 2016.

3.9.4 SN/K 267 - Nasjonal speilkomité som skal arbeide ganske bredt på vegne av treindustrien

Komiteen ble opprettet på anmodning fra Treindustrien i 2006. Hensikten med denne speilkomiteen er å ivareta norske interesser innen de aktuelle CEN- og ISO komiteene som ikke speiles med egne nasjonale komiteer. Eksempler på det siste er SN/K077 *Trekonstruksjoner* som bare følger CEN/TC 250/SC 5 Eurokode og SN/K027 *Dører, vinduer, skodder, beslag og påhengsvegger* som følger arbeidet i CEN/TC 33 med tilsvarende tittel.

Siden 2014 har aktivitetsnivået i SN/K267 vært lavt, det vil si det har ikke vært avholdt møter. Som konsekvens har Byggmesterforbundet avgrenset seg til å sende relevante dokumenter fra CEN og ISO til aktuelle kontaktpersoner i industrien eller Treteknisk Senter. Det antas at det grunnet lav aktivitet ligger an til at speilkomiteen avvikles og at relevante komiteer i CEN- og ISO følges passivt av Standard Norge (SN).

4. Organisasjonsmessig samarbeid

Byggmesterforbundets medlemsbedrifter er tilsluttet Næringslivets Hovedorganisasjon – NHO og forbundet er tilsluttet Byggenæringens Landsforening - BNL.

4.1 Byggenæringens Landsforening - BNL

Byggmesterforbundet er tilsluttet Byggenæringens Landsforening (BNL). BNL er paraplyorganisasjon for 15 bransjeforeninger i byggenæringen. Tilsammen dekker BNL hele næringskjeden i bygg og anlegg og representerer ca. 4 000 bedrifter med 70 000 ansatte. Byggmesterforbundet er, målt etter antall ansatte i medlemsbedriftene, den nest største organisasjonen i BNL.

Byggmesterforbundet har lang tradisjon for å samarbeide med andre organisasjoner i byggenæringen og næringslivet for øvrig. Strategien bak dette er at best mulig gjennomslag i saker oppnås best i fellesskap med andre. Det er bakgrunnen for at Byggmesterforbundet i over 20 år har satset på samarbeide med andre organisasjoner i næringen tilsluttet NHO-fellesskapet. Først gjennom Bygghåndverksfagenes Landsforening (BHLF), og fra 1998 i et enda bredere samarbeide gjennom etableringen av BNL.

I perioder har det vært krevende situasjoner og diskusjoner om samarbeidsplattformen. Etter en periode med en del uro i 2010/2011 kom det inn en ny og positiv giv i BNL-fellesskapet. BNL fikk en enda sterkere posisjon i

offentligheten og inn mot myndighetsapparatet.

I 2015 snudde utviklingen i en negativ retning da det innenfor viktige saksområder som seriøsitet, offentlige anskaffelsesregler og byggeregler viste seg at interessene innad i BNL var sterkt motstridende. Utover reelle interessenmotsetninger var det også lite tilfredsstillende arbeidsprosesser i fellesskapet under behandlingen av disse sakene. På denne bakgrunn var det nødvendig, for å ivareta medlemmenes synspunkter, å levere egne høringssvar og innspill til myndighetene. Særlig mot slutten av året registrerte man også en økende kritikk fra medlemmene i forhold til den politikk som ble kommunisert fra BNL.

I 2015 og inn i 2016 har styret iverksatt et arbeid for å avklare grunnlaget for samarbeidet i BNL-fellesskapet.

4.2 NHO

Fleire tillitsvalgte fra Byggmesterforbundet deltok under NHOs årskonferanse i januar. Styret registrerer NHOs store betydning innenfor områder som bidrar til verdiskapning og et næringsvennlig Norge. Særlig har NHO et stort engasjement i saker som formueskatt, arbeidsmiljølov, en effektiv offentlig sektor og øvrige spørsmål knyttet til næringslivets rammevilkår. I løpet av 2015 har NHO engasjert seg i rekke områder som også er av betydning for byggenæringen og særlig den kampanjen som ble gjennomført for å promotere yrkesfagene.

5. Fusjon Norges Byggmesterforbunds Servicekontor og Norges Byggmesterforbund

Landsmøtet 2015 vedtok å fusjonere Norges Byggmesterforbund med Norges Byggmesterforbunds Servicekontor med virkning fra 1. januar 2016. Den nye sammenslåtte organisasjonen fikk med virkning fra samme dato navnet Byggmesterforbundet

6. Styrets arbeid

Styret har avholdt felles styremøter for Byggmesterforbundet og Byggmesterforbundets Servicekontor. I perioden har styret avholdt 7 styremøter,

et styreseminar og et eiermøte med datterselskapet Byggmesterforsikring AS. Videre har styret deltatt på formannskonferansen avholdt i Oslo i november.

7. Selskaper

Byggmesterforbundet er 100 % eier av Byggforlaget AS, og Byggmesterforsikring AS.

I juni solgte Byggmesterforbundet sin aksjepost (25 %) i Bygg og Bolig AS.

7.1 Byggforlaget AS

Byggforlaget AS gir ut fagtidsskriftet Byggmesteren og nettstedet www.byggmesteren.as. Byggmesterforbundet eier alle selskapets aksjer. Byggmesteren har stor tillit og en sterk posisjon som nisjeblad for tømmerfaget i byggenæringen. Nyhetsbrev som sendes ut pr. e-post to ganger ukentlig, blir godt mottatt. En stor andel av abonnentene på denne tjenesten er medlemmer i forbundet.

Byggmesteren som e-blad ble lansert på Bygg Reis Deg i oktober.

I 2015 har selskapet ytterligere styrket sin satsning på digitale plattformer. Videre har man en økende trafikk på sosiale medier tilknyttet Byggmesteren.

Byggforlaget AS er samlokalisert i Sørkedalsveien 9, i Oslo med Byggmesterforbundet og Servicekontoret.

Per Bjørn Lotherington er daglig leder/redaktør og selskapet har fire ansatte. I 2015 kunne man markere at Lotherington har lagt ned en betydelig innsats for Byggmesteren gjennom hele 25 år.

Selskapets styre består av Harald Grayston, styreleder, Roy Skorstad og Frank Ivar Andersen som styremedlemmer.

7.2 Byggmesterforsikring AS

Byggmesterforsikring AS er agent for ulike forsikrings-selskaper og tar ikke selv forsikringsrisiko ovenfor kunden, men har underliggende risikoavtaler med forsikrings-selskapene. Selskapets inntekter og resultat er derfor ut fra provisjoner og «suksessfee» for agentvirksomheten i de tilfeller ordningen går med overskudd. Hvis ordningen går med underskudd bærer Byggmesterforsikring ansvar for en nærmere avtalt andel av underskuddet. I tillegg tilbyr selskapet et garantiproduktet som fortsatt er en suksess i markedet.

Om lag 85 % av forbundets bedriftsmedlemmer har en eller flere forsikringer i selskapet. Byggmesterforsikring har også avtaler med Norske Murmestres Landsforening og Maler- og Byggtapetsmestrenes Landsforbund om forsikringer for deres medlemmer.

I 2015 er det satset på å styrke markedsførings- og salgsapparatet for å møte den stadig sterkere konkurransen i markedet. Videre er det som tidligere år, drevet en aktiv markedsføring med besøk av lokalforeninger, huskjeder og bedrifter. Byggmesterforsikring legger vekt på å tilby foredrag om produkter og ulike forhold knyttet til forsikring og garantistillelse.

Helge Gulbrandsen er daglig leder og det er til sammen 15 ansatte i selskapet. Selskapets styre har bestått av Ulf Larsen styreleder, Bjørn Rune Markhus, Rolf Tollefsen, Arve Lund og Frank Ivar Andersen som styremedlemmer.

8. Tillitsvalgte, og representasjon i råd, utvalg og komiteer

Styret

Åsmund Østvold	Oslo	styreleder
Bjørn Rune Markhus	Bergen	nestleder
Ulf Larsen	Moss	styremedlem
Kjell Skog	Tromsø	styremedlem
Roy Erling Skorstad	Trondheim	styremedlem
Rolf Eilerås	Tønsberg	styremedlem
Per Ove Sivertsen	Telemark	varamedlem

*Fra venstre:
Roy Skorstad, Per Ove Sivertsen,
Ulf Larsen, Kjell Skog, Rolf Eilerås,
Åsmund Østvold, Bjørn Rune
Markhus.*

Hederstegnkomite

Inge Bauge - leder	Bergen
Svein Jarle Andresen	Trondheim
Kjell Nilsen	Tromsø
Arvid Sjøgaard	Oslo

Organisasjonskomite

Kjetil Eriksen – leder	Oslo
Idar Bjerkenås	Trondheim
Walter Nordstrand	Bergen
Kjell Nilsen	Tromsø

Valgkomite

Eskil Ørdal - leder	Verdal
Christian Weltz	Oslo
Hans Olav Hasund	Ulsteinvik
Leif Ingar Liane	Skien
Arild Andersen	Fredrikstad
Bjørn Kvingedal	Bergen
Harald Grayston	Bryne

Øvrige tillitsvalgte, og representasjon

Styret BNL

Kjell Skog, styremedlem

Representantskap BNL

Åsmund Østvold

Varamedlemmer:

Bjørn Rune Markhus

Roy Erling Skorstad

Rolf Eilerås

Generalforsamling BNL

Kjell Skog

Ulf Larsen

Hans Olav Hasund

Harald Grayston

Åsmund Østvold

Bjørn Rune Markhus

Roy Erling Skorstad

Rolf Eilerås

BNLs valgkomite

Kjetil Eriksen - leder

BNLs arbeidsgiverutvalg

Kjell Nilsen

Forhandlingsutvalg i BNL for Fellesoverenskomsten for byggfag

Kjell Nilsen

Utdanningsutvalg

Kjell Skog – leder

Anders Frøstrup (t.o.m november)

Odd Arvid Bjørnstad

Inge Bauge

Arvid Sjøgaard

Svein Inge Espevik (f.o.m desember)

Jo Ivar Rostad (f.o.m desember)

Øivind Ørnevik sekretær

NHOs Utvalg for mindre og mellomstore bedrifter

Kjetil Eriksen

Standard Norge

Øivind Ørnevik - SNK/077 AG01 - Utførelse av
trekonstruksjoner

Fagnemnda for tømmerfaget (Utdanningsdirektoratet)

Øivind Ørnevik - Nemndsmedlem

Boligtvistnemnda

Eskil Ørdal – varamedlem til nemnda

Frank Ivar Andersen – styremedlem

NHOs team for offentlige anskaffelser

Bente W. Løveid

Anne-Kristin Wadahl

Læreplangruppa – Mesterbrevnemnda

Nils Jørgen Brodin – medlem

Dør- og vinduskontroll

Jan Arne Heisholt, styremedlem

Kledningskontrollen (Krav til fabrikkbehandlet utvendig kledning)

Nils Jørgen Brodin - styremedlem

9. Medlemstall, omsetning og antall ansatte i medlemsbedriftene

Styret registrerer at det i 2015 er en ytterligere reduksjon i antall medlemmer, noen flere enn i 2014. Antall bedriftsmedlemmer er i perioden redusert med 43 bedrifter, året før var nedgangen på 30 medlemsbedrifter.

Nedgangen i antall medlemsbedrifter skyldes i stor grad avviklinger, konkurser, og at bedriften av økonomiske årsaker ikke prioriterer medlemskap. Utviklingen viser at medlemsbedriftene fortsatt øker i størrelse, ved at omsetning og antall ansatte øker. Tallene bekrefter således utfordringer og strukturendringer i bransjen, og at det særlig for de minste bedriftene blir stadig mer krevende å være i markedet.

Omsetning i medlemsbedriftene er på 20,69 milliarder kroner, en økning fra 20,05 milliarder i fjor. Dette er en gjennomsnittlig økning på 1,4 millioner pr. medlemsbedrift. Totalt antall ansatte i medlemsbedriftene er 10 743, av disse er 1 125 lærlinger. Gjennomsnittlig antall ansatte (inkludert lærlinger) er 10,3 ansatte.

Både lokalforeningene og forbundet sentralt får henvendelser om medlemskap. Informasjon gis pr. telefon og e-post.

Praksisen med at nye bedriftsmedlemmer blir kontaktet av administrasjonen i løpet av det første året etter innmelding, er videreført. Denne oppfølgingen oppfattes positivt av bedriftene.

Antall lokalforeninger er i perioden redusert fra 29 til 25. Lokalforeningene i Drammen og Ringerike har fusjonert til Byggmesterforbundet Buskerud. Lokalforeningene i Moss, Indre Østfold og Sarpsborg og Halden har fusjonert til Byggmesterforbundet Østfold. Lokalforeningen i Gudbrandsdal er nedlagt. Dette er i tråd med styrets ønsker å større og mer slagkraftige lokalforeninger.

Tall i parentes vises oppgang/nedgang fra året før.

	Bedrifter		Personlige/ passive/assosierte		Totalt	
Byggmesterforbundet Arendal	26	(-)	8	(-1)	34	(-1)
Byggmesterforbundet Bergen	97	(+6)	29	(-3)	126	(+3)
Byggmesterforbundet Buskerud	73	(+6)	9	(1)	82	(+5)
Byggmesterforbundet Haugesund	25	(-)	3	(-1)	28	(-1)
Byggmesterforbundet Hedmark	29	(-3)	7	(-1)	36	(-4)
Byggmesterforbundet Helgeland	10	(-)	1	(-)	11	(-)
Byggmesterforbundet Horten	8	(-)	4	(-1)	12	(-1)
Byggmesterforbundet Larvik	17	(-1)	1	(-)	18	(-1)
Byggmesterforbundet Nord	28	(-2)	15	(-)	43	(-2)
Byggmesterforbundet Nord-Trøndelag	36	(-1)	2	(-)	38	(-1)
Byggmesterforbundet Oppland	26	(-2)	6	(+1)	32	(-1)
Byggmesterforbundet Oslo	155	(-4)	29	(-)	184	(-4)
Byggmesterforbundet Rogaland	56	(+1)	22	(-)	78	(+1)
Byggmesterforbundet Romerike	47	(+1)	9	(-)	56	(+1)
Byggmesterforbundet Salten	22	(-)	3	(-)	25	(-)
Byggmesterforbundet Sogn og Fjordane	26	(+1)	9	(-1)	35	(-)
Byggmesterforbundet Telemark	41	(-7)	3	(-)	44	(-7)
Byggmesterforbundet Tønsberg	48	(-8)	6	(-)	54	(-8)
Byggmesterforbundet Voss & Hardanger	20	(+1)	3	(-)	23	(+1)
Byggmesterforbundet Østfold	82	(-1)	12	(-)	94	(-1)
Byggmesterforbundet Ålesund	5	(-1)	1	(-)	6	(-1)
Byggmestrenes Forening i Kristiansund	19	(-)	2	(-)	21	(-)
Fredrikstad Byggmesterlaug	27	(-6)	3	(-2)	30	(-8)
Søre Sunnmøre Byggmesterlaug	17	(-1)	4	(-)	21	(-1)
Trondhjems Byggmesterlaug	49	(+1)	18	(-2)	67	(-1)
Enkeltstående medlemmer	50	(+10)	13	(+4)	63	(+14)
Til sammen 2015	1039	(-43)	222	(-3)	1261	(-45)

År	Medlemstall
2003	1361
2004	1392
2005	1432
2006	1469
2007	1451
2008	1444

År	Medlemstall
2009	1411
2010	1397
2011	1427
2012	1386
2013	1344
2014	1307
2015	1261

10. Økonomi

Årets resultat er kr. 1 095'.

Etter styrets oppfatning, gir det fremlagte resultatregnskap, og balanse med tilhørende noter, fyllestgjørende informasjon om driften i året, og om stillingen ved årsskiftet. Det har ikke inntruffet forhold etter balansedagen som er av betydning for bedømmelsen av Byggmesterforbundet. Byggmesterforbundets overskudd er på kr. 1 095' i 2015 mot kr. 845' i 2014. Dette medfører at EK øker fra kr. 19 981' til kr. 21.076'.

Omsetning er økt fra kr. 5.191' (2014) til 5 598' i 2015 og driftskostnader økte fra kr. 4 985' (2014) til kr. 5 455' i 2015.

Egenkapitalen i Norges Byggmesterforbund er god. Forutsetningene for fortsatt drift er til stede, og styret bekrefter at årsregnskapet for 2015 er satt opp under denne forutsetning.

Årsberetningen er fastsatt innenfor lovens frist.

Nøkkeltall

	SERVICEKONTORET		FORBUNDET		BEGGE ENHETER SUMMERT	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
SUM INNTEKTER	22 532	22 200	5 598	5 191	28 130	27 391
Personalkostnader	9 178	10 034	1 418	1 368	10 596	11 402
Adm.kostnader	14 043	11 312	4 037	3 617	18 080	14 929
SUM DRIFTSKOSTNADER	23 221	21 347	5 455	4 985	28 676	26 332
DRIFTSRESULTAT	-689	853	143	206	-546	1 059
NETTO FINANSPOSTER	23	155	952	639	975	794
RESULTAT før skatt	-666	1 008	1 095	845	429	1 853
SKATTEKOSTNAD	18	285	0	0	18	285
ÅRSRESULTAT	-684	723	1095	845	411	1 568
BALANSE						
<u>Eiendeler</u>						
Sum anleggsmidler	199	347	8613	8547	8812	8894
Sum omløpsmidler	10519	12287	12815	11671	23334	23958
SUM EIENDELER	10718	12635	21428	20217	32146	32582
<u>Egenkapital og gjeld</u>						
Sum egenkapital	5045	5729	21076	19981	26121	25710
Sum gjeld	5673	6906	352	237	6025	7143
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	10718	12635	21428	20217	32146	32852

11. Forbundets administrasjon

Administrasjonen er lokalisert i Sørkedalsveien 9, Oslo sammen med Byggforlaget AS og Norske Murmestres Landsforening.

Ansatte i 50 % stilling i forbundet og 50 % stilling i servicekontoret:

Frank Ivar Andersen
Daglig leder

Mona Veslum
Markeds- og
informasjonsansvarlig

Eva Andresen
Administrasjonssekretær

Ansatte i servicekontoret

Bente W. Løveid
Advokat

Anne-Kristin Wadahl
Advokat

Øivind Ørnevik
Fagkonsulent

Tor Ole Larsen
Fagkonsulent

Jens-Morten Søreide
Fagkonsulent

Nils Jørgen Brodin
Fagkonsulent (80%)

Gretha Schibbye
Kurskonsulent (90 %)

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet er godt, og virksomheten påvirker ikke det ytre miljø. Det har i løpet av året vært et sykefravær på 1,3 % mot 1,2 % foregående år. Dette fordelt ved egen sykdom på 1,04 % og 0,26 % ved barns sykdom.

Det har ikke vært noen skader eller ulykker.

Likestilling

Det er for tiden 2 kvinnelige byggmestere tilsluttet som medlemmer i Byggmesterforbundet. Det er ingen kvinner i styret eller i forbundets komiteer og utvalg.

I Byggmesterforbundets administrasjon er det ved utgangen av 2015 en kvinneandel på 66 %.

Oslo, 17. mars 2016

Åsmund Østvold
Styreleder

Bjørn Rune Markhus
Nestleder

Rolf Eilerås
Styremedlem

Ulf Larsen
Styremedlem

Kjell Skog
Styremedlem

Roy Erling Skorstad
Styremedlem

Frank Ivar Andersen
Daglig leder

BYGGMESTERFORBUNDET

Byggmesterforbundet // Postboks 5475 Majorstuen, 0305 Oslo // Besøksadresse: Sørkedalsveien 9
Telefon: 23 08 75 00 // www.byggmesterforbundet.no